Vantaa

Vanhusneuvoston kannanotto Vantaan kaupungin talousarvioon vuodelle 2021

VD/8791/00.02.03.00/2019

JS

Koronavirusepidemian vaikutukset kuntatalouteen ovat merkittäviä. Vantaan vuoden 2021 talousarvion valmistelun pohjaksi laadittu ns. tekninen kehys perustuu epävarmoihin tietoihin koronan vaikutuksista eikä siinä ole vielä ennakoitu kaikkia tulevia tuloja ja menoja kuten verotulojen kehitystä, valtion tukea kunnille ja työllisyyttä. Epidemia vaikuttaa kuntatalouteen suoraan erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvuna. Taloutta tarkastellaan normaalia useammin, ja lopullisesta vuoden 2021 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta kaupunginvaltuusto päättää marraskuussa.

Puheenjohtaja Jussi Särkelä esittelee luonnoksen vanhusneuvoston kannanotoksi Vantaan talousarvioon.

KANNAOTTO: KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODELLE 2021

Koronavirus COVID-19 seurauksena talous koko valtakunnassa on joutunut vaikeiden ratkaisujen eteen. Erityisen vaikea on Vantaan tilanne, koska kaupungin tulorahoituksesta valtionosuudet ovat keskimääräistä huomattavasti pienemmät.

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että välttämättömät talouden niukentamistoimet eivät kohdistu vanhuspalveluihin. Niissä ei ole ns. säästövaraa, vaan ne on tähänkin saakka toteutettu lain edellyttämässä minimissä.

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että ikäihmisten ja kaupungin päättävien elinten vuorovaikutusta vahvistetaan nykyisestä. Tämä tarkoittaa Vanhusneuvoston toimintaedellytysten turvaamista. Kuntalain § 27 mukaan ”Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.” Lisäksi Vanhuspalvelulain §:t 5 ja 6 edellyttävät, että Vanhusneuvosto osallistuu ikääntyneen väestön hyvinvoinnin suunnitteluun ja seurantaan sekä osallistuu palvelujen riittävyyden ja laadun arviointiin.

Lait edellyttävät, että vanhusneuvostolla on näihin tehtäviin riittävät resurssit. Vantaalla tilanne korjaantui lain edellyttämälle tasolle vasta kaksi vuotta sitten, kun se sai puolipäivätoimisen toimihenkilön valmistelemaan vanhusneuvostossa käsiteltäviä asioita, toimimaan kokouksissa niiden esittelijänä ja kokoussihteerinä. Tällä hetkellä tätä tointa ei hoida kukaan.

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä Kuntalain § 11 velvoitetta. Ikäihmisten tarpeet tulee nähdä kokonaisuutena, johon kuuluvat vapaa-ajan ja sivistystarpeiden, kulttuuritoiminta jne. kaikki kaupungissa tapahtuva toiminta ja palvelut. Asennetasolla on vielä paljon tehtävää sen eteen, että vanhukset nähdään vain sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttäjinä. Todellinen elämä on aivan muuta.

Vanhusneuvosto esittää, että
1) Vanhusneuvostolle varattuun talousarvioon sisällytetään mahdollisuus järjestää kaksi seminaaria vuoden 2021 aikana. Toinen seminaari käsittelee muisti- ja ikäystävällistä kaupunkia ja toinen vanhusneuvoston sijoittumista luontevaksi osaksi kaupungin hallinnon suunnittelu- ja päätöksentekoprosessiin,

2) Vanhusneuvostoon sijoitetaan asiantuntijatasoinen toimi, jonka tehtävänä on keskittyä ikäihmisten tarpeisiin kohderyhmän esiintuomana, toimia vanhusneuvoston esittelijänä ja sihteerinä sekä yhteistyökumppanina kaupungin hallintoelinten kanssa. Näin palaute ikäihmisten elämästä välittyisi suoraan päätöksentekoon ja toisinpäin, tieto kaupungin ikäpolitiikasta välittyisi ikäihmisille.

Vantaan vanhusneuvosto 10. kesäkuuta 2020

Vanhusneuvosto 10.6.2020 § 8

Esitys:
Merkitään tiedoksi.

Käsittely:
Puheenjohtaja luki kannanoton ääneen todeten, että sen laatiminen annetussa hyvin lyhyessä ajassa oli mahdoton tehtävä ja että vanhusneuvostolla pitäisi olla aito mahdollisuus vaikuttaa talousarvioon. Jäsenten kanta kannanottoon oli myönteinen.

Päätös:
Hyväksyttiin kanta talousarvioon sillä muutoksella, että kakkoskohta otettiin pois.